

Obsah

Předmluva	9
1 Krátký úvod k historii hormonální antikoncepce	11
1.1 Mytologické a prehistorické stopy hormonální antikoncepce	11
1.2 Haberlandt a Infecundin	12
1.3 Russel Marker a rostlinné steroidy	13
1.4 Djerassi a Colton, syntéza progestinů	14
1.5 Gregory Pincus a Min Chueh Chang, hormonální antikoncepce	14
2 Neurohumorální řízení ženské reprodukční soustavy	16
2.1 Fyziologie menstruačního cyklu	16
2.2 Fáze menstruačního cyklu	23
2.3 Fertilizace a implantace	25
2.4 Anovulace	25
2.5 Účinek hormonální antikoncepce na hypotalamo-hypofyzo-ovariální osu	26
3 Princip antikoncepčního účinku	30
3.1 Suprese ovulace	30
3.2 Zvýšení viskozity cervikálního hlenu	30
3.3 Dezintegrace struktury endometria	31
3.4 Změny motility vejcovodů	31
3.5 Trvání antikoncepčního efektu	31
4 Typy hormonální antikoncepce	34
4.1 Kombinovaná hormonální antikoncepce	34
4.2 Progestagenní hormonální antikoncepce	37
4.3 Nitroděložní kontracepční systém s levonorgestrem (LNG-IUS)	40
4.4 Postkoitální antikoncepce	42

5	Komponenty hormonální antikoncepce	49
5.1	Estrogenní komponenta	49
5.2	Progestagenní komponenta	53
6	Efektivita hormonální antikoncepce	71
6.1	Efektivita	71
6.2	Compliance	71
7	Zásady bezpečné preskripce – kontraindikace	75
8	Specifické klinické situace	79
8.1	Antikoncepce u adolescentních dívek	79
8.2	Hormonální kontracepce v laktaci	91
8.3	Antikoncepce v perimenopauze	99
8.4	Antikoncepce po potratu, interrupci a ektopické graviditě	106
9	Komplikující onemocnění	123
9.1	Hormonální antikoncepce a kardiovaskulární morbidita	123
9.2	Trombofilní stavy	137
9.3	Hormonální antikoncepce a maligní nádory	148
9.4	Endokrinopatie	155
9.5	Antikoncepce u obézních žen	158
10	Nekontracepční výhody hormonální kontracepce	176
10.1	Hyperandrogenní stavy	177
10.2	Obtíže vázané na menstruační cyklus	184
10.3	Nadměrné děložní krvácení	187
10.4	Endometrióza	191
10.5	Děložní myom	193
10.6	Benigní onemocnění prsu	194
10.7	Benigní onemocnění vaječníků	195
10.8	Hluboký pánevní zánět	195
10.9	Osteoporóza	196
10.10	Karcinomy	197
11	Zásady péče o uživatelku hormonální antikoncepce	209
11.1	Význam informací v procesu výběru antikoncepční metody	209
11.2	Identifikace kontraindikací	211
11.3	Výběr metody a ideální uživatelka	211
11.4	Nezávažné vedlejší účinky	213
11.5	Závažné komplikace	224
11.6	Postup při předpisu a doporučená vyšetření u uživatelek hormonální antikoncepce	229

11.7	Efektivní zahájení aplikace antikoncepční metody a jeho změna	231
11.8	Chyby v užívání metod hormonální antikoncepce	236
11.9	Průjem a zvracení u orálních antikoncepčních forem	239
11.10	Lékové interakce	239
12	Prekoncepční péče	248
12.1	Stanovení individuálního rizika	249
12.2	Chronická onemocnění	253
12.3	Abúzus návykových látek	259
12.4	Význam kyseliny listové v prekoncepční péči	263
12.5	Optimální termín koncepce	268
13	Cesty vývoje hormonální antikoncepce	277
13.1	Hormonální kontracepce s modifikovaným hormone-free intervalem (HFI)	278
13.2	Další cesty vývoje hormonální antikoncepce	283
13.3	Nové aplikační formy hormonální kontracepce	285
13.4	Antikoncepční vakcíny	287
13.5	Inhibitory cyklooxygenázy	287
13.6	Genomová kontracepce	287
13.7	Moderní technologie, nanotechnologie, mikročipy	288
13.8	Hormonální antikoncepce pro muže	288
	Seznam použitých zkratk	294
	Rejstřík	298